

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำเนินธุรกรรมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย*

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้มีหนังสือ ที่ กฟผ. ๑๔๑๒๐๐/๑๗๒๙๐ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่าตามที่กระทรวงพลังงานได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาหาข้อกฎหมายในการดำเนินการตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกา (กรณีการแปลงสภาพ กฟผ.) และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือตอบข้อหารือดังกล่าวว่า^๑ การที่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาให้เพิกถอนพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลายกเลิกกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยให้มีผลย้อนหลังเป็นการเพิกถอนตั้งแต่วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นวันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกาฯ ย่อมถือได้ว่าไม่เคยมีการตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว และพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ไม่เคยถูกยกเลิกไปตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ กฟผ. จึงยังคงมีสถานะเช่นเดิมตลอดมา และบริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลมาตั้งแต่นั้น โดยให้ถือว่านิติกรรมสัญญาและธุรกรรมต่างๆ ที่บริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) ได้กระทำให้ไปเป็นการกระทำของ กฟผ. นั้น

เนื่องจาก กฟผ. ยังมีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับนิติกรรม สัญญาและธุรกรรมบางประการที่ยังไม่มีความชัดเจน กฟผ. จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. การไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจทั่วไปในเรื่องการไม่ดำเนินการในเรื่องการค้าต่างตอบแทน (counterpurchase)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการดำเนินการการค้าต่างตอบแทน พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้โครงการของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีหรือผู้มีอำนาจอนุมัติที่กำหนดแผนการซื้อหรือการจ้างบริการที่มีการนำเข้าจากต่างประเทศตั้งแต่ ๓๐๐ ล้านบาทขึ้นไป เป็นโครงการที่ต้องทำการค้าต่างตอบแทน โดยหลักเกณฑ์สำคัญที่กำหนดในระเบียบดังกล่าวมีดังนี้

- การให้โครงการจัดซื้อจัดจ้างจากต่างประเทศของทุกกระทรวง ทบวง กรม รวมทั้งรัฐวิสาหกิจที่มีมูลค่าตั้งแต่ ๓๐๐ ล้านบาท ให้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยมีเงื่อนไขการค้าต่างตอบแทน

* ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๖๑๑ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่เพิกถอนพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการแปลงสภาพ กฟผ. เป็นบริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) (เรื่องเสร็จที่ ๒๐๘/๒๕๔๙) ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๓๙๓ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๙ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- หน่วยงานเจ้าของโครงการจะลงนามในสัญญาได้ต่อเมื่อได้มีการลงนามในสัญญาต่างตอบแทนแล้ว

- การพิจารณากเว้นหรือกำหนดอัตราการค้าต่างตอบแทนเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการค้าต่างตอบแทน

- ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกำหนดเงื่อนไขการค้าต่างตอบแทนไว้เป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขในประกาศเชิญชวนให้เข้าเสนอราคา

เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘ เห็นชอบให้บริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง ฎระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจทั่วไป บริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) จึงได้ออกประกวดราคาโดยไม่ได้นำเงื่อนไขในเรื่องการค้าต่างตอบแทนไว้ในเอกสารประกวดราคา โดยบางกรณีได้คัดเลือกผู้ชนะประกวดราคาและได้ทำสัญญาโดยไม่มีเงื่อนไขเรื่องการค้าต่างตอบแทน บางกรณีอยู่ในระหว่างดำเนินการประกวดราคาแต่ยังไม่ได้คัดเลือกผู้ชนะประกวดราคา และบางกรณีคัดเลือกผู้ชนะประกวดราคาแล้วแต่ยังไม่ได้ลงนามในสัญญา

การที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘ มีผลเสียไป และให้ถือว่านิติกรรม สัญญาและธุรกรรมที่บริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) ได้กระทำไปเป็นการกระทำของ กฟผ. จึงมีประเด็นในเรื่องการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการดำเนินการการค้าต่างตอบแทน พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังนี้

๑.๑ สัญญาที่บริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) ได้ลงนามไปแล้วโดยไม่มีเงื่อนไขเกี่ยวกับการค้าต่างตอบแทนเป็นสัญญาที่สมบูรณ์หรือไม่ หรือจะต้องไปขออนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวต่อคณะกรรมการการค้าต่างตอบแทน

๑.๒ สำหรับกรณีการประกวดราคาที่ยังอยู่ในระหว่างการคัดเลือกผู้ชนะการประกวดราคาหรือคัดเลือกแล้วแต่ยังไม่ได้ลงนามสัญญา กฟผ. จะสามารถดำเนินการต่อไปจนแล้วเสร็จ โดยไม่มีเงื่อนไขการค้าต่างตอบแทนได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้ จะต้องดำเนินการอย่างไร

๒. อำนาจของ กฟผ. ในการให้เข้าเส้นใยแก้วนำแสง (fiber optic)

เนื่องจากมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ บัญญัติให้ กฟผ. มีอำนาจเดินสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้าไปได้ เหนือ ตาม หรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ปัก หรือตั้งเสา สถานีไฟฟ้าย่อยหรืออุปกรณ์อื่นลงในหรือบนพื้นดินของบุคคลใด โดยในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งและจำหน่ายไฟฟ้านั้น กฟผ. จะจัดทำโครงข่ายการสื่อสารพื้นฐานสำหรับการสื่อสารข้อมูลสัญญาณเสียงและการควบคุมระบบผลิตและส่งไฟฟ้าทางไกลเพื่อควบคุมระบบส่งไฟฟ้าของประเทศ สายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้าจึงต้องเป็นประเภทที่มีเส้นใยแก้วนำแสงเป็นส่วนประกอบอยู่ในสายดิน เนื่องจากเส้นใยแก้วนำแสงถือเป็นอุปกรณ์สำคัญสำหรับโครงข่ายการสื่อสารพื้นฐาน

การเดินสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้าที่มีเส้นใยแก้วนำแสงเป็นส่วนประกอบอยู่ในสายดินไปได้ เหนือ ตาม หรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด จึงเป็นการดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์ในการส่งและจำหน่ายไฟฟ้าโดยชอบตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย แต่เนื่องจากยังมีเส้นใยแก้วนำแสงบางส่วนที่เหลือจากการใช้

งานของ กฟผ. ซึ่ง กฟผ. ประสงค์จะนำไปใช้ประโยชน์โดยการให้บุคคลอื่นเช่า จึงขอหารือว่า ตามมาตรา ๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยฯ ซึ่งบัญญัติให้ กฟผ. มีอำนาจกระทำการกิจการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ อำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง สร้างซื้อ จัดหา รับโอน จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม และดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องใช้ บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของ กฟผ. นั้น กฟผ. สามารถนำเส้นใยแก้วนำแสงที่เหลือดังกล่าวไปให้บุคคลภายนอกเช่าได้หรือไม่ ทั้งนี้ การเช่าดังกล่าวไม่ได้ทำให้เอกชนเสียสิทธิในการใช้ที่ดินที่ กฟผ. ได้ใช้สำหรับการก่อสร้างระบบส่งไฟฟ้าเพิ่มขึ้นแต่ประการใด

๓. อำนาจ กฟผ. ในการจัดตั้งบริษัท กฟผ. โตรคมนาคม จำกัด

การที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นว่า บริษัท กฟผ. โตรคมนาคม จำกัด ซึ่งได้จดทะเบียนจัดตั้งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ยังคงมีสถานะเป็นนิติบุคคล จนกว่าจะมีการจดทะเบียนเลิกบริษัท และกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ในบริษัท กฟผ. โตรคมนาคม จำกัด ซึ่งบริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมด กฟผ. ย่อมเข้าเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าว นั้น เนื่องจากมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ บัญญัติให้ กฟผ. มีอำนาจจัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของ กฟผ. จึงขอหารือว่า กฟผ. มีอำนาจตั้งบริษัท กฟผ. โตรคมนาคม จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคมได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ)ได้พิจารณาข้อหารือของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงพลังงาน (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน) และผู้แทนการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย แล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการดำเนินการการค้าต่างตอบแทน พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ถูกยกเลิกไปแล้วโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๖ โดยข้อ ๑๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวกำหนดให้หลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการค้าต่างตอบแทนที่มีอยู่เดิมยังคงมีผลใช้บังคับจนกว่าคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) จะมีมติเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ซึ่งต่อมา กนศ. ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๗ มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานที่กำหนดแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการ

การคำต่างตอบแทน และกระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการการค้าต่างตอบแทน พ.ศ. ๒๕๔๗ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ดังนั้น ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘ เห็นชอบให้บริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจทั่วไปนั้น ในกรณีนี้จึงได้แก่ประกาศกระทรวงพาณิชย์ดังกล่าวซึ่งมีหลักการและวิธีดำเนินการทำนองเดียวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีที่ถูกละทิ้งไป

สำหรับปัญหาตามข้อหาหรือนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ) มีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

๑. การไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจทั่วไปในเรื่องการดำเนินการการค้าต่างตอบแทน

ปัญหาว่าสัญญาที่บริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) ได้ลงนามไปแล้วโดยไม่มีเงื่อนไขเกี่ยวกับการการค้าต่างตอบแทน กฟผ. จะต้องขอให้คณะทำงานการค้าต่างตอบแทนพิจารณา ยกเว้นการดำเนินการการค้าต่างตอบแทนตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการการค้าต่างตอบแทน พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือไม่ นั้น เห็นว่า ประกาศกระทรวงพาณิชย์นี้ได้กำหนดขึ้นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๑ เพื่อวางแนวทางปฏิบัติเรื่องการดำเนินการการค้าต่างตอบแทนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจสำหรับการซื้อหรือการจ้างบริการให้เป็นไปตามนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่รัฐบาลกำหนดไว้ โดยประกาศกระทรวงพาณิชย์ดังกล่าวได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ว่า ในกรณีที่มีการซื้อหรือการจ้างบริการของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจโครงการใดอยู่ในข่ายต้องดำเนินการการค้าต่างตอบแทนโดยเป็นกรณีไม่เข้าข้อยกเว้นตาม ข้อ ๓^๒ แล้ว ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง^๓ ได้กำหนดว่า

^๒ข้อ ๓ การซื้อหรือการจ้างบริการตามโครงการของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่กำหนดแผนการซื้อหรือการจ้างบริการให้มีการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ และ/หรือมีการจ้างบริการจากต่างประเทศ ซึ่งมีมูลค่ารวมของสินค้าที่ซื้อและ/หรือค่าจ้างตั้งแต่สามร้อยล้านบาทขึ้นไป ต้องมีการดำเนินการการค้าต่างตอบแทนเป็นเงื่อนไขสำหรับการซื้อหรือการจ้างบริการดังกล่าวด้วย เว้นแต่เป็นการซื้อหรือการจ้างบริการในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การซื้อหรือการจ้างบริการในโครงการที่คณะทำงานเห็นว่ามีข้อจำกัดทางเศรษฐกิจหรือมีข้อจำกัดเกี่ยวกับคุณสมบัติและจำนวนผู้เสนอขายสินค้าหรือผู้รับจ้างบริการ หรือมีข้อจำกัดเนื่องจากคุณลักษณะและเทคนิคของสินค้าที่จะซื้อหรือมีการจ้างบริการ ซึ่งหากกำหนดเงื่อนไขให้มีการค้าต่างตอบแทนแล้วจะไม่สามารถดำเนินการซื้อหรือการจ้างบริการตามแผนการซื้อหรือการจ้างบริการที่กำหนดไว้ได้

(๒) การซื้อหรือการจ้างบริการในโครงการที่ใช้เงินช่วยเหลือหรือเงินกู้จากสถาบันการเงินระหว่างประเทศ รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์กรของรัฐบาลต่างประเทศ โดยเงินที่ให้กู้ยืมมีเงื่อนไขผ่อนปรนหรือเป็นเงินกู้จากสถาบันสินเชื่อเพื่อการส่งออกต่างประเทศ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และรายชื่อที่กระทรวงการคลังกำหนด

^๓ข้อ ๕ ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของโครงการที่อยู่ในข่ายต้องดำเนินการการค้าต่างตอบแทนจะต้องกำหนดให้การทำสัญญาการค้าต่างตอบแทนกับกรมการค้าต่างประเทศ เป็นเงื่อนไขข้อหนึ่งในประกาศเชิญชวนให้เข้าเสนอราคาหรือเสนองานในการซื้อหรือการจ้างบริการของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจสำหรับโครงการนั้น ๆ โดยมีรูปแบบ เงื่อนไข และอัตราส่วนการค้าต่างตอบแทนตามที่กำหนดตามข้อ ๔

(มีต่อหน้าถัดไป)

ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของโครงการจะต้องกำหนดให้การทำสัญญาการค้าต่างตอบแทนกับกรมการค้าต่างประเทศเป็นเงื่อนไขข้อหนึ่งในประกาศเชิญชวนให้เข้าเสนอราคาหรือเสนองานในการซื้อหรือการจ้างบริการของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจสำหรับโครงการนั้น

กรณีตามข้อหาหรือ เมื่อ กฟผ. ได้ลงนามในสัญญาโดยไม่มีเงื่อนไขเกี่ยวกับการค้าต่างตอบแทน เนื่องจากในขณะที่มีการลงนามในสัญญา บริษัท กฟผ. จำกัด (มหาชน) ได้รับมติคณะรัฐมนตรียกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ดังกล่าว กฟผ. จึงต้องถือปฏิบัติตามสัญญาที่ได้มีการลงนามแล้ว นอกจากนี้ ในกรณีที่ได้มีการคัดเลือกผู้ชนะการประกวดราคาและได้แจ้งให้ผู้ยื่นทราบแล้ว เพียงแต่อยู่ในระหว่างจัดให้มีการลงนามในสัญญา กฟผ. ก็ต้องผูกพันที่จะดำเนินการต่อไปเช่นเดียวกัน

สำหรับในกรณีที่อยู่ในขั้นตอนการคัดเลือกผู้ชนะการประกวดราคานอกเหนือจากกรณีที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น กฟผ. ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงพาณิชย์ดังกล่าว หรือขอมติคณะรัฐมนตรีเพื่อยกเว้นการดำเนินการตามประกาศกระทรวงพาณิชย์นั้น

๒. อำนาจของ กฟผ. ในการให้เข้าเส้นใยแก้วนำแสง (fiber optic)

ปัญหาว่า กฟผ. จะนำเส้นใยแก้วนำแสงที่เป็นส่วนประกอบอยู่ในสายดินของสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้าในส่วนที่เหลือจากการใช้งานในระบบการสื่อสารของ กฟผ. ไปหาประโยชน์โดยให้บุคคลอื่นเช่า โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙ (๑)^๔ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้หรือไม่ นั้น ผู้แทน กฟผ. ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า กฟผ. ได้พัฒนาระบบการสื่อสารของ กฟผ. โดยนำสายดินของสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้าซึ่งมีเส้นใยแก้วนำแสงบรรจุอยู่มาใช้เป็นสายดินของระบบส่งไฟฟ้าแรงสูง เพื่อแก้ปัญหาข้อจำกัดของช่องสัญญาณในการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานของ กฟผ. ซึ่งในการจัดซื้อสายดิน กฟผ. ได้มุ่งเน้นการประหยัดราคาต่อขนาด จึงได้จัดซื้อสายดินที่มีจำนวนเส้นใยแก้วนำแสงบรรจุอยู่จำนวน ๒๔ เส้น ซึ่งเป็นจำนวนขั้นต่ำสุดที่มีการผลิตโดยทั่วไปในท้องตลาด ในขณะที่ กฟผ. มีความต้องการใช้งานจริงเพียง ๔-๘ เส้น จึงทำให้มีส่วนเหลือใช้ที่ กฟผ. สามารถจะนำไปให้บุคคลภายนอกเช่าเป็นโครงข่ายโทรคมนาคมได้ โดยในการดำเนินการจะไม่ใช่การดำเนินการใด ๆ ที่กระทบสิทธิในการใช้ประโยชน์ในที่ดินของบุคคลที่ได้ใช้สำหรับการส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าหรือการก่อสร้างระบบส่งไฟฟ้าไปแล้วเพิ่มเติมขึ้นอีก

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๓)

ในการเสนอราคาหรือเสนองานตามประกาศเชิญชวนในวรรคหนึ่ง ผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่ยื่นหนังสือขอรับการเข้าทำสัญญาการค้าต่างตอบแทนตามแบบที่กรมการค้าต่างประเทศกำหนดพร้อมกับเอกสารอื่นที่ใช้ประกอบการเสนอราคาหรือเสนองานจะได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่มีคุณสมบัติครบถ้วน

“มาตรา ๙ ให้ กฟผ. มีอำนาจกระทำการกิจการภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) สร้าง ซื้อ จัดหา รับโอน จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม และดำเนินงานเกี่ยวกับเครื่องใช้ บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของ กฟผ.

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ)ได้พิจารณาข้อเท็จจริงข้างต้นแล้วเห็นว่า เมื่อ กฟผ. ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของบุคคลใดเพื่อการส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าหรือเพื่อการก่อสร้างระบบไฟฟ้าซึ่งเป็นการดำเนินการตามกรอบวัตถุประสงค์แล้ว การที่ กฟผ. ประสงค์จะนำเส้นใยแก้วนำแสงที่เป็นส่วนประกอบอยู่ในสายดินของสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้าในส่วนที่เหลือจากการใช้สำหรับระบบการสื่อสารของ กฟผ. ไปหาประโยชน์ โดยจะไม่มี การดำเนินการใด ๆ ที่กระทบสิทธิในการใช้ประโยชน์ในที่ดินของบุคคลดังกล่าวเพิ่มเติมขึ้นอีก จึงเป็นกรณีที่สามรถกระทำได้ตามมาตรา ๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๓. อำนาจ กฟผ. ในการจัดตั้งบริษัท กฟผ. โทรคมนาคม จำกัด

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะพิเศษ)ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๙ (๘)^๕ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้บัญญัติให้ กฟผ. มีอำนาจจัดตั้งบริษัท จำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับกิจการของ กฟผ. ซึ่งในการพิจารณาความหมายของธุรกิจที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับกิจการของ กฟผ. ต้องอยู่ในขอบวัตถุประสงค์ของ กฟผ. ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖^๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กล่าวคือ มีความเกี่ยวข้องกับพลังงานไฟฟ้าหรือการดำเนินการเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าเท่านั้น เมื่อการประกอบกิจการโทรคมนาคมเป็นการให้บริการเกี่ยวกับการสื่อสาร

^๕มาตรา ๙ ให้ กฟผ. มีอำนาจกระทำการกิจการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ อำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

ฯลฯ

ฯลฯ

(๘) จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า และธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับกิจการของ กฟผ.

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖มาตรา ๖ ให้จัดตั้งการไฟฟ้าขึ้น เรียกว่า “การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “กฟผ.” และให้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ผลิต จัดให้ได้มา จัดส่งหรือจำหน่ายซึ่งพลังงานไฟฟ้าให้แก่

(ก) การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หรือการไฟฟ้าอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(ข) ผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(ค) ประเทศใกล้เคียง

(๒) ดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า แหล่งพลังงานอันได้มาจากธรรมชาติ เช่น น้ำ ลม ความร้อนธรรมชาติ แสงแดด แร่ธาตุ หรือเชื้อเพลิงเป็นต้นว่า น้ำมัน ถ่านหิน หรือก๊าซ รวมทั้งพลังงานปรมาณู เพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้า และงานอื่นที่ส่งเสริมกิจการของ กฟผ.

(๒ ทวิ) ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับกิจการของ กฟผ. หรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการดังกล่าว

(๓) ผลิตและขายลิกไนท์ หรือวัตถุดิบจากลิกไนท์หรือโดยอาศัยลิกไนท์หรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการดังกล่าว

จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นกิจการที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับพลังงานไฟฟ้าหรือธุรกิจอื่นที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของ กฟผ. แต่อย่างใด กฟผ. จึงไม่สามารถจัดตั้งบริษัท กฟผ. โทรคมណคม จำกัด ได้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๕๙